

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 75/17

Λουξεμβούργο, 6 Ιουλίου 2017

Απόφαση στην υπόθεση C-290/16
Air Berlin plc & Co. Luftverkehrs KG κατά Bundesverband der
Verbraucherzentralen und Verbraucherverbände – Verbraucherzentrale
Bundesverband eV

Τα έξοδα ακύρωσης που επιβάλλουν οι αερομεταφορείς υπόκεινται σε έλεγχο ως προς τον καταχρηστικό τους χαρακτήρα

Επιπλέον, πρέπει να αναγράφονται χωριστά τα διάφορα στοιχεία που συνθέτουν το τελικό αντίτιμο που πρέπει να καταβληθεί στους αερομεταφορείς

Ο γερμανικός αερομεταφορέας Air Berlin περιέλαβε στους γενικούς όρους συναλλαγών μια ρήτρα κατά την οποία, όταν ένας επιβάτης ακυρώνει την κράτησή του σε οικονομική θέση ή δεν εμφανίζεται κατά την επιβίβαση πτήσης σε οικονομική θέση, επιβάλλεται χρέωση ύψους 25 ευρώ, ως έξοδα διεκπεραίωσης, επί του ποσού που πρέπει να του επιστραφεί. Η Bundesverband der Verbraucherzentralen (γερμανική ομοσπονδία ενώσεων καταναλωτών) εκτιμά ότι η ρήτρα αυτή είναι άκυρη βάσει του γερμανικού δικαίου, καθότι επιβαρύνει αδικαιολόγητα τους πελάτες. Επιπλέον, καθώς πρόκειται για εκτέλεση νόμιμης υποχρέωσης, η Air Berlin δεν μπορεί να απαιτεί την καταβολή χωριστών τελών. Ως εκ τούτου, η Bundesverband άσκησε ενώπιον των γερμανικών δικαστηρίων αγωγή παραλείψεως κατά της Air Berlin.

Στο πλαίσιο της ίδιας αγωγής, η Bundesverband αμφισβητεί επίσης την πρακτική της Air Berlin σε σχέση με την εμφάνιση των τιμών στον ιστότοπό της. Συγκεκριμένα, μέσω μιας δοκιμαστικής ηλεκτρονικής κράτησης θέσης το 2010, η Bundesverband διαπίστωσε ότι οι φόροι και τα τέλη που εμφανίζονταν υπολείπονταν κατά πολύ εκείνων που πράγματι εισπράττουν τα εκάστοτε αεροδρόμια. Η Bundesverband υποστηρίζει ότι η πρακτική αυτή μπορεί να παραπλανήσει τον καταναλωτή και ότι αντιβαίνει στους κανόνες διαφάνειας των τιμών που προβλέπει ο κανονισμός της Ένωσης για την εκμετάλλευση των αεροπορικών γραμμών¹.

Στο πλαίσιο αυτό, το Bundesgerichtshof (ομοσπονδιακό δικαστήριο, Γερμανία) ζητεί από το Δικαστήριο να ερμηνεύσει τον εν λόγω κανονισμό. Το Bundesgerichtshof εκτιμά, όπως και η Bundesverband, ότι η ρήτρα σχετικά με τα έξοδα διεκπεραίωσης ύψους 25 ευρώ σε περίπτωση ακύρωσης της κράτησης ή μη εμφάνισης επιβαρύνει αδικαιολόγητα τους πελάτες και είναι επομένως ανίσχυρη βάσει των διατάξεων του γερμανικού δικαίου που μεταφέρουν στο εσωτερικό δίκαιο την οδηγία της Ένωσης σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες². Το Bundesgerichtshof διερωτάται ωστόσο κατά πόσον η ελευθερία που έχουν οι αερομεταφορείς να καθορίζουν τους αεροπορικούς ναύλους δυνάμει του κανονισμού για την εκμετάλλευση των αεροπορικών γραμμών αντιτίθεται στην εφαρμογή, επί μιας τέτοιας ρήτρας, εθνικής ρύθμισης η οποία μεταφέρει στο εσωτερικό δίκαιο τη νομοθεσία της Ένωσης για την προστασία των καταναλωτών.

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο απαντά ότι **η ελευθερία που έχουν οι αερομεταφορείς να καθορίζουν τους αεροπορικούς ναύλους δυνάμει του κανονισμού για την εκμετάλλευση των αεροπορικών γραμμών δεν αντιτίθεται στην εφαρμογή εθνικής ρύθμισης για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο της οδηγίας σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες, βάσει της οποίας μπορεί να κηρυχθεί άκυρη μια ρήτρα που περιλαμβάνεται στους γενικούς όρους συναλλαγών και καθιστά δυνατή την επιβολή χωριστής κατ' αποκοπήν χρέωσης**

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 1008/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Σεπτεμβρίου 2008, σχετικά με κοινούς κανόνες εκμετάλλευσης των αεροπορικών γραμμών στην Κοινότητα (ΕΕ 2008, L 293, σ. 3).

² Οδηγία 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 1993, σχετικά με τις καταχρηστικές ρήτρες των συμβάσεων που συνάπτονται με καταναλωτές (ΕΕ 1993, L 95, σ. 29).

διεκπεραίωσης στους πελάτες που ακύρωσαν την κράτησή τους ή που δεν εμφανίστηκαν σε πτήση.

Το Δικαστήριο διαπιστώνει συναφώς ότι **οι γενικοί κανόνες που προστατεύουν τους καταναλωτές από καταχρηστικές ρήτρες εφαρμόζονται επίσης στις συμβάσεις αερομεταφορών.**

Όσον αφορά τη διαφάνεια των τιμών που επιβάλλει ο κανονισμός για την εκμετάλλευση των αεροπορικών γραμμών, το Δικαστήριο διευκρινίζει ότι, **κατά τη δημοσίευση των αεροπορικών τους ναύλων, οι αερομεταφορείς οφείλουν να παραθέτουν χωριστά τα ποσά που οφείλουν οι πελάτες για φόρους, τέλη αερολιμένος, καθώς και για λοιπές επιβαρύνσεις, προσαυξήσεις ή τέλη, και δεν μπορούν κατά συνέπεια να συμπεριλαμβάνουν, έστω εν μέρει, τα στοιχεία αυτά στον αεροπορικό ναύλο των επιβατών.**

Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι οι αεροπορικοί ναύλοι, οι φόροι, τα τέλη αερολιμένος και οι λοιπές επιβαρύνσεις, προσαυξήσεις ή τέλη που συνθέτουν το καταβλητέο τελικό αντίτιμο πρέπει να γνωστοποιούνται πάντοτε στον πελάτη κατά το ποσό που τους αναλογεί στο τελικό αυτό αντίτιμο. Ο σκοπός του κανονισμού για ενημέρωση και διαφάνεια των τιμών δεν θα επιτυγχανόταν εάν οι αερομεταφορείς διατηρούσαν δυνατότητα επιλογής μεταξύ του να συμπεριλαμβάνουν στον αεροπορικό ναύλο τους ανωτέρω φόρους, επιβαρύνσεις, προσαυξήσεις και τέλη ή να αναφέρουν μεμονωμένα τα επιμέρους αυτά στοιχεία.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσιεύσεώς της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106